Onderwerp: Verkenning opvang vluchtelingen gemeente Overbetuwe

Ons kenmerk: 2024-030722

Nummer.

Elst, 28 mei 2024

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. In te stemmen met een verkenning om vluchtelingen op te vangen in Overbetuwe

2. Inleiding

Iedere gemeente in Nederland heeft met de Spreidingswet de verantwoordelijkheid om vluchtelingen op te vangen. De gemeente Overbetuwe moet op grond van deze wet 297 vluchtelingen opvangen op uiterlijk 1-7-2025 (waarvan 25 alleenstaande minderjarige vreemdelingen).

Het college heeft de raad in de raadsinformatiebrief van 19 maart 2024 laten weten:

- Het college wil voldoen aan de taakstellingen die wij hebben voor statushouders, Oekraïners en de Spreidingswet.
- Inspanningsverplichtingen ziet het college als zodanig. Echter, het college wil een maximale inspanning leveren.
- Het college is van mening dat het karakter, de ligging et cetera van de verschillende kernen binnen de gemeente ervoor zorgt dat deze meer of minder geschikt zijn om verschillende doelgroepen te huisvesten.
- Het voldoen aan de opvangtaakstellingen mag niet onevenredig ten koste gaan van andere maatschappelijke opgaven.

De opvang moet passen bij de omvang en de draagkracht van de gemeenschap(pen).

Bijgevoegde memo ‘Verkenning opvang vluchtelingen gemeente Overbetuwe’ (bijlage bij raadsvoorstel) laat zien welk proces wij als gemeente Overbetuwe doorlopen om de mogelijkheden voor opvang te verkennen.

3. Doel en beoogd effect

Doel is het verkennen van de mogelijkheden om vluchtelingen in Overbetuwe op te vangen. Opvang van vluchtelingen heeft impact op de samenleving. Het college vindt het daarom belangrijk om draagvlak vanuit de gemeenteraad, als vertegenwoordiging van haar inwoners, te hebben voor het verdere proces. Een proces dat recht doet aan de gevoeligheden in de samenleving die hiermee gepaard gaan.

Als de raad instemt met het voorstel om de verkenning ter hand te nemen kunnen de voorbereidingen verder opgepakt worden. Met als uiteindelijk doel inzicht te hebben in de mogelijkheden voor deze opvang.

4. Argumenten

1.1 Verkenning van de opvang kost tijd en opvang zou uiterlijk 1-7-2025 klaar moeten zijn

De verkenning inclusief locatieonderzoek, participatietraject en het onderzoeken van de mogelijkheden voor zaken als scholing, dagbesteding en integratie kost veel tijd. Daarom moeten we dit nu starten. Om draagvlak te hebben bij de gemeenteraad voor deze verkenning betrekt het college de raad nu aan de voorkant van deze verkenning.

1.2 Duidelijkheid vóór deze zomer is nodig in regionaal verband

Binnen de (sub)regionale afstemming over de opvang van vluchtelingen en andere doelgroepen moet iedere gemeente voor de zomer duidelijkheid geven welke inzet zij hiervoor op welke manier pleegt. Dit komt samen met de inbreng van andere Gelderse gemeenten in een provinciaal plan dat in het najaar aan de Commissaris van de Koning wordt aangeboden. Ook vanuit die optiek is het belangrijk de haalbaarheid snel in beeld te hebben.

5. Kanttekeningen en risico’s

1.1 Er is een voorlopig regeerakkoord gesloten op 16 mei jongstleden

In dit hoofdlijnenakkoord wordt afscheid genomen van de Spreidingswet en komt er een tijdelijke Asielcrisiswet.

1.2 Het verkennen van de opvang van vluchtelingen leidt tot reacties vanuit de samenleving

Het perspectief op de opvang van vluchtelingen in de gemeente kan tot vragen leiden onder inwoners en andere betrokkenen. De opvang van vluchtelingen is op dit moment echter een taakstelling voor iedere gemeente. Door een zorgvuldig onderzoeks-, participatie- en realisatieproces hierin te doorlopen komen we zoveel mogelijk tegemoet aan deze sentimenten.

1.3 Onderzoek met veel participatie kan druk leggen op het proces en de voortgang

Het nadrukkelijk betrekken van omwonenden, ondernemers en andere betrokkenen kan druk leggen op het proces en de planning. Vanuit de context van de gemeente Overbetuwe en het huidige sentiment in den lande achten we bij het proces passende participatie van belang.

6. Financiën

Onderdeel van het proces is het onderzoek naar financiering voor de opvang. De gemeente verkent dit verder met het COA.

7. Duurzaamheid

a. Energietransitie n.v.t.
b. Circulaire Economie n.v.t.
c. Klimaatadaptatie n.v.t.

8. Vervolg

Planning
Voor de zomer moeten de opvangmogelijkheden binnen de gemeente Overbetuwe in beeld zijn om in te passen in provinciaal verband.
Parallel aan het voorleggen van dit voorstel aan de raad vindt afstemming met andere gemeente en het COA plaats. Zo zorgen we er voor dat we voor de zomer een eerste beeld hebben.

Communicatie en participatie
Het collegebesluit om de raad te vragen in te stemmen met een verkenning van de opvang van vluchtelingen in Overbetuwe delen we via diverse in- en externe gemeentelijke kanalen. Zodra de raad een definitief besluit over het voorstel heeft genomen, wordt er een communicatie- en participatieplan opgesteld.

Rol gemeente
De gemeente is initiatiefnemer in het onderzoek naar opvangmogelijkheden. Het COA heeft de juridische verantwoordelijkheid voor de opvang. Met het COA worden t.z.t. afspraken gemaakt over uiteindelijk verdeling van verantwoordelijkheden.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,

de loco-gemeentesecretaris	de burgemeester
J.C.P.M. van Zutphen	R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. Memo ‘Verkenning opvang vluchtelingen gemeente Overbetuwe’
2. Concept-Raadsbesluit ‘Verkenning opvang vluchtelingen gemeente Overbetuwe ’

Portefeuillehouder: Wethouder Dimitri Horsthuis-Tangelder
De behandelend ambtenaar is Maikel De Laet/Gerard Olthof. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl